

ОХРИДСКИ ПРОЛОГ, СВЕТОГ ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА ВЕЛИМИРОВИЋА, ЗА

09. септембар по јулијанском календару

1. **Св. Јоаким и Ана.** Св. Јоаким беше син Варпафира, из колена Јудина, и потомак цара Давида. Ана беше ћерка свештеника Матана, из колена Левијева, као и првосвештеник Арон. Тај Матан имаше 3 кћери: Марију, Совију и Ану. Марија се удаде у Витлејем, и роди Саломију; Совија се удаде такође у Витлејем, и роди Јелисавету, мајку св. Јована Претече; а Ана се удаде у Назарет за Јоакима, и у старим данима својим роди пресвету Богородицу Марију. 50 година живљаху у браку Јоаким и Ана, и беху бесплодни. Живљаху богоугодно и тихо, и од свих прихода својих једну трећину само употребљаваху на себе, другу раздаваху сиромасима а трећу жртвоваху храму. А беху имућни добро. Једном када под старост одоше у Јерусалим да принесу жртву Богу, укори их првосвештеник Исахар говорећи Јоакиму: „ниси достојан, да се из твојих руку прими дар, јер си бездетан“. Тако и други, који имаху деце, гураху Јоакима позади себе као недостојна. То веома ожалости ове две старе душе, те с великом тугом вратише се дому своме. Тада обоје припадоше на молитву Богу, да и на њима учини чудо као некад на Авраму и Сари, и подари им једно чедо за утеху у старости. Бог им посла ангела свога, који им објави рођење „кћери преблагословене, којом ће се благословити сви народи на земљи, и кроз коју ће доћи спасење свету“. И одмах Ана заче и у 9. месецу роди св. Деву Марију. Св. Јоаким поживе на земљи 80 а Ана 79 година, и представише се Господу.

2. **Спомен III Васељенског Сабора.** Овај Сабор састаде се 431. год. у Ефесу за време цара Теодосија Млађег. На Сабору беху 200 св. отаца. Сабор овај осуди Несторија, патријарха Цариградског, због јеретичког учења о пресветој Деви Марији и рођењу Господа. На име: Несторије не хте називати св. Деву Богородицом него Христородицом. Св. Оци осудивши Несторијево учење утврдише, да се св. Дева назива Богородицом. Осим тога потврдише одлуке Првог и Другог Васељ. Сабора, нарочито Символ Вере Никејо-Цариградски заповедивши, да нико не сме од овога Символа нити шта одузимати нити додавати.

3. Св. муч. Севиријан. Племић Севастијски. У време мучења 40 мученика у Севастији (в. 9. март), он обилажаше оне мученике у тамници и храбраше их и служаше им. По њиховој славној смрти и он би ухваћен, бијен и мучен за Христа, и најзад обешен о дрво са једним тешким каменом о врату а другим о нози. Благодарехи Богу на свему он предаде дух свој у време цара Ликинија 320. год.

4. Св. Теофан исповедник и постник. После богоугодног живота и страдања за Христа мирно скончао 299. год.

5. Св. Никита Угодник Божји. Живео у Цариграду у XII веку. Својим животом толико угодио Богу, да су се пред њим црквена врата сама отварала, и кандила сама од себе палила. Тако је силна била молитва његова. По жељи некога ђакона Созонта а по молитви Никитиној јавио се из онога света неки свештеник, с којим је Созонт био у завади и остао неизмирен. Јавио се најпре један ред свештеника у белим а по том други ред у црвеним одежама. Созонт позна између њих свога супарника, и с њим се измири. То се догодило ноћу у цркви Влахерни.

Весели се нероткињо,
Весели се, стара Ано!
Ти ћеш зачет' и родити
Чедо чудно, изабрано.
Као негда стара Сара,
Као мајка Сампсонова,
Као мајка Самујлова,
Као мајка Јованова –
Славнија ћеш од свих бити,
Јер ћеш родит' од бедара
Дивну деву, јединствену,
Дивну мајку Вишњег цара.
Весели се, Јоакиме,
Оче мајке невиђене,
Коју Творац жели славом
Невиђеном да одене.
Закон губи своју силу
Кад Бог хоће и где хоће,
Ко ће с Богом да се правда,
Да се правда с Богом – ко ће?

Не по ђуди но по љуб’ви
Бог законе мења Своје,
Пред љубављу сви закони
Стоје к’о да не постоје.
Кад гладују људи – Господ
Суху њиву чини родном,
Због духовне глади света
Нероткињу чини плодном.
На спасење људи Господ
Све најбоље устројава.
Зато цела Црква светих
Кличе Њему: слава! слава!

РАСУЂИВАЊЕ

Милостињу не треба давати с гордошћу него са смирењем сматрајући онога коме се даје милостиња бољим од себе. Не рече ли сам Господ: *мени учинисте оно што учинисте малим и сиромашним* (Мат. 25, 40)? Теофан исповедник још као дечак имаше ум просвећен светлошћу Христовом. Једном хођаше он улицом, па виде дете неодевано како се мрзне на пољу. Он брзо свуче са себе одело и одену то дете, и тако га утопли и поврати му живот. Он пак оде кући наг. Упиташе га зачуђени родитељи, где му је одело? На што Теофан одговори: „оденух Христа“. Зато му се додаде благодат Христова, те беше доцније велики подвижник, страдалник за веру и чудотворац. Ако, дакле, дајемо милостињу ма у чије друго име, или у име своје, не можемо избећи гордости, која чим се појави у срцу ништи сва учињена добра дела. И кад дајемо просјаку као просјаку а не као Христу, не можемо избећи ни гордости ни презрења. А шта вреди чинити човеку милостињу гордећи се собом и презирући човека? Врлина није врлина, ако се помеша с грехом, као што млеко није млеко, кад се помеша са гасом или сирћетом.

СОЗЕРЦАЊЕ

Да созерцавам мудрост Соломонову (I Цар. 3), и то:

1. како се две жене препираху о једно дете, свака говорећи да је њено;
2. како Соломон нареди да се дете расече на двоје, и по једна

половина да свакој жени;

3. како права мајка врисну за дететом, и тако се позна, да је дете њено.

БЕСЕДА о сведочанству Бога о Богу

Ако ја свједочим за себе, свједочанство моје није истинито.

(Јов. 5, 31)

Овако говораше Господ једном лажном и лажљивом роду. Ове речи рекао је Он старешинама Јеврејским не као поуку него као изобличење. Они нису веровали једноме човеку, кад је говорио о себи, него су тражили два сведока. Немојте, браћо, ни помислити, да оно што Господ Исус о себи каже није истинито, него да Јевреји то нису сматрали за истинито. Отуда, по тумачењу наших светих Отаца, речи: свједочанство моје није истинито треба разумети тако, да то сведочанство није било истинито у очима Јевреја. А да је свака реч коју је Господ Исус о себи рекао истинита, то је Он исказао на другом месту рекавши: *ако ја свједочим сам за себе истинито је свједочанство моје* (Јов. 8, 14). Овде Господ учи, тамо изобличава; овде Он потврђује како ствар јесте, тамо пак – како се ствар чинила Јеврејима. Јевреји нису веровали Његовом свједочанству о Њему, него су тражили друга сведочанства. И Он им је навео три огромна сведочанства: прво сведочанство Својих сопствених дела: *дјела која ја радим свједоче за мене* (5, 36); друго, сведочанство Оца Свог небесног, који Га је посведочио као Свога Сина на Јордану и на Тавору: *и отац који ме посла сам свједочи за мене* (5, 37); најзад треће, сведочанство Св. Писма: испитајте Писма,.. *и она свједоче за мене* (5, 39). Каква би још сведочанства требала човеку са иоле разума? Али у старешина Јеврејских разум је био помрачен у толикој мери, да они нису могли видети ништа и разумети ништа. Када је Господ човекољубиви учинио све што је требало учинити да спасе и старешине Јеврејске, и када су они одбили сва сведочанства о Њему, а тиме одбили и своје спасење, онда им је Он рекао: *ако ја свједочим сам за себе истинито је свједочанство моје*.

О браћо моја, не будимо камена срца као оне заслепљене старешине, и не одбијајмо једино спасење своје. Не тражимо никаквих других сведочанстава, него верујмо ономе што нам сам

Господ Исус каже о Себи. Он је о Себи рекао, да је Он Истина. И ми се том Истином хранимо и спасавамо.

О Господе Исусе, Истино жива, Истино вечна, не удаљи се од нас, но просвети нас и спаси нас. Теби слава и хвала вавек. Амин.

svetosavlje.org/dan-prologa/9-septembar-po-julijanskom-kalendaru/2023-09-22/